

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvezčer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ograke dočete za vse leta 20 K, za pol leta 8 K, za četrto leta 6 K, za en mesec 2 K 30 h, za en mesec 2 K 80 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leta 24 K, za pol leta 12 K, za četrto leta 8 K, za en mesec 8 K. Kdor hodi sam penj, plača za vse leta 22 K, za pol leta 11 K, za četrto leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 50 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znača poštnina. — Na naročbe brez istodebitne vpečitljivate naročnine se ne izkira. — Za oznanila se plačuje od posredstvene poti vrste po 12 h, če se oznanila tisk na enkrat, po 10 h, če se dvakrat in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopini naj se izvole frankovati. — Rekopi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljenštvo je v Knadlevih ulicah št. 6, in sicer uredništvo in I. nadst., upravljenštvo pa v pritličju. — Upravljenštvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

Mesečna priloga: „Slovenski Tehnik“.

Pesmezne številke po 10 h.

Uredništva telefon št. 34.

Upravljenštva telefon št. 85.

Rorba med Čehi.

Iz Prague, 18. avgusta.

Z živim zanimanjem zasledujemo tukajšnji Slovenci interesantno vojno, ki se je vnela na Slovenskem zaradi volilne reforme. Ta velika vojna je nad vse vesel pojav, ker bistri pojme, razjasnjuje razmere, čisti politično ozračje in zna v svojih konsekvencah roditi nove formacije in nova grupiranja slovenskih narodnih sil.

A nikar misli, da se bije tak boj samo na Slovenskem. Zadovoljni so z volilno reformo samo Nemci, Italijani in socijalni demokrati, vsi drugi avstrijski narodi so ž njo nezadovoljni in najbolj nezadovoljen je češki narod. Za mladočeško stranko je volilna reforma naravnost usodenega pomena in splošna sodba je, da je ta reforma za to stranko začetek njenega konca. Vehementni napad velenplivnega dr. Stranskega na ministra dr. Pacaka kaže nasprotje, ki je nastalo v stranki sami.

A vendar je med bojem na Slovenskem in med bojem na češkem velik razloček. Med Čehi se gre faktočno samo za število mandatov, zato, koliko politične moči naj imajo Nemci in Čehi, to se pravi, gre se za dva oziroma tri mandate, ki jih dobe Nemci več, kot bi jih šlo. Pri tem pa je pomisliti, da se razdele okraji strogo po narodnosti, da se ustvarijo nacionalno enotni okraji in da Čehi ne bodo v nobenem slučaju ničesar žrtvovati. Na Slovenskem se gre za število mandatov, to je za politično moč in gre se za žrtvovanje celih kompaktnih slovenskih mas. To je bistven razloček. Če imajo Čehi prav, da se vojskujejo proti sklenjenemu načrtu, imamo Slovenci še tisočkrat bolj prav in tisočkrat več uzrokov se upirati temu načrtu.

Karel Havliček je 1. 1848. po padu Metternichovega sistema pisal: „Mužeme nyní sami osudy své řídit,“

sami o sebe se postarati. Dojdeme li k moci a slavě, bude to zasluhou naši, zústaneme-li opět v ponízení a polovičnosti, bude to hanba naše.“ Nikdar niso te na važnost velikih momentov opozarjajoče besede češkega buditelja imele toliko praktične veljave, kakor meseca novembra l. l., ko je dr. Kramar obljubil ministru Bylandtu podporo Čehov, če predloži vlada načrt volilne reforme po principu splošne in enake volilne pravice.

Spošna in resnično enaka volilna reforma bi privredla Slovane do moči in do slave, a kar se je sklenilo v odseku za volilno reformo, to je celo po sodbi mladočeških „Nár. Listov“ paskvil na enako volilno pravico.

Kriv je tega v prvi vrsti dr. Kramar. Ta je dogovoril z Bylandtom principe Gauthschevega načrta in v javnem govoru akceptiral neenakost pri enaki volilni pravici, s pogojem, da se razdele volilni okraji ne po skupnih interesih celega naroda ne iz ozirom na posamečne stanove, marveč po interesih in koristih mladočeške stranke.

Eden ustanoviteljev mladočeške stranke in njen dolgoletni publicistični vodja, Gustav Eim, je l. 1895., obsojajoč oportunistično politiko staročeške stranke, učil: „Německý opportunismus je politika tradiční, normální; český opportunismus byl exotický květem.“ Mladočeši so pozabili ta nauk in pod vodstvom dr. Kramara zajadrali v najbanalnejší oportunitizem in s tem prišli v past prekanjenim nemškim politikom. Mladočeši so zatajili vse, kar je bilo nekdaj vsebinu njihovega programa in zdaj je njih edino upanje, da se ohranijo na površju — umetno zveriženje volilnih okrajev in pomoč c. kr. vlade.

Vsakdo na Češkem ve, da bi se Mladočešom slabo godilo, če bi se vršile nove volitve po starem volilnem redu. Staročeši so še vedno močna in vplivna stranka, češki radikalci, agrarci in narodni socialisti so Mladočešom v opasni meri podkopalni

tla, tudi klerikalizem se širi in zadobiva vse več moči ... Mladočeši računajo s tem. Akceptirali so volilno reformo, vedoč, da dobes s to reformo, ki obsegata mladočeški potreba prikrojeno razdelitev okrajev, vse polno šans, da se ohranijo na krmilu. In dr. Pacak in dr. Fořt sta prav zato vstopila v ministrstvo, da bi pri novih volitvah vladni aparat postavila v službo mladočeške stranke.

Boj med Čehi se suče okrog dveh točk. V prvi vrsti se gre za to, da dobe Nemci več mandatov, kot jim jih pristoja, potem pa za razdelitev okrajev na češkem ozemlju.

Kar se tiče števila nemških mandatov, se češkemu narodu prikriva resnica ravno tako, kakor se prikriva slovenskemu narodu. Dr. Kramar se opravičuje s tem, da je bil Löckerjev za Čehne neugodni predlog sprejet proti volji Čehov, da so bili Čehi preglasovani. Tega na Češkem seveda živa duša ne verjam, nego je ves svet prepričan, da so se Kramar in tovariši nalači pustili preglasovati. Posl. Choc je pojasnil, da je vrla grozila z demisijo, če ne obvelja Löckerjev predlog in da se je vsled tega dr. Kramar udal. A še nekaj je, da so bili Mladočeši zadovoljni s tem, da so jih druge stranke preglasovale. Zadnjih je že Plantan opozoril v „Slov. Narodu“ na pismo pogodbo, ki obstoji med Mladočeši in med slovenskimi in hrvatskimi klerikalci. Svoj čas so Šusteršič, Spinčič in Biankini javno potrdili, da obstoji natančna pogodba med „svobodomiselnimi“ Mladočeši in med klerikalnimi Jugoslovani, tako da se morajo eni ravnati po drugih. Kdo naj torej z ozirom na to pogodbo veriame, da so Šusteršič, Ploj in Ivčevič glasovali za Löckerjev predlog, ne da bi bili Mladočeši s tem izrečeno zadovoljni? Popolnoma je izključeno, da bi se bilo to zgodilo in prepričani smo v dno duše, da so se Ploj, Šusteršič in Ivčevič zavzeli za Löckerjev predlog in proti Mladočešom dogovorno z Mladočeši.

Nihče ne ve danes, kaj se razvije iz tega boja. Ni še dolgo tega, kar je poletel dr. Kramar na Češko in klical na koncentracijo vse svobodomiselnih elementov, zlasti socijalne demokrate. Mladočešom teče voda že tako v grlo, da kličejo zdaj vse narodne elemente na koncentracijo. Tako delajo vedno, kadar so v taki stiski, da si ne morejo pomagati.

Češki narod je bil vedno vnet za splošno in enako volilno pravico, pričakujajoč od nje materialno in moralno pomnožitev moči češkega naroda in Slovanov sploh. Boj, ki ga zdaj vodijo, ni boj zoper volilno reformo, nego boj za pravično volilno reformo. Čehi se branijo v odseku sprejetega načrta, ker je krivičen in ker hoče za vedno zajamčiti krivično nadvlado in kri-

Kako se more potem govoriti o kakem preglašovanju, nam je res neumljivo.

Druga točka bojev je razdelitev čeških okrajev. Ta je res interesantna. Koder se je batiti, da bi kmetske občine preglasovale mesta, tam se ustavljajo mestni okraji, koder je pa upati, da bodo mestjani z delavci preglasovali kmetske volilce, tam se mesta niso ločila od kmetskih občin. Agrarci se seveda ustavljajo z vsemi silami tej razdelitvi. Češki kmetje hočejo, naj se mesta ločijo od kmetskih občin, da dobe kmetje svoje posebno in primerno zastopstvo, a Mladočeši se boje za svojo stranko in tega nočejo. Interesantno je pri tem pogledati, kako sta postopala dr. Kramar in dr. Šusteršič. Kramar je pomagal ugonoriti slovensko meščanstvo na Kranjskem, da mu pomaga dr. Šusteršič oropati češkega kmeta političnih pravic.

Zdaj vlada na Češkem najhujši boj, Staročeši in narodni socijalci, radikalci in agrarci, feodalci in klerikalci: vse je proti Mladočešom in med njimi samimi vrla najhujši razpor. „Venkov“ piše: „Zdaj se už opravdu, jakoby celá ta strana (mladočeška) držela se pohromadě — ne programem — ale svými zmatkami!“ Res „pěkný tmel“.

Nihče ne ve danes, kaj se razvije iz tega boja. Ni še dolgo tega, kar je poletel dr. Kramar na Češko in klical na koncentracijo vse svobodomiselnih elementov, zlasti socijalne demokrate. Mladočešom teče voda že tako v grlo, da kličejo zdaj vse narodne elemente na koncentracijo. Tako delajo vedno, kadar so v taki stiski, da si ne morejo pomagati.

Češki narod je bil vedno vnet za splošno in enako volilno pravico, pričakujajoč od nje materialno in moralno pomnožitev moči češkega naroda in Slovanov sploh. Boj, ki ga zdaj vodijo, ni boj zoper volilno reformo, nego boj za pravično volilno reformo. Čehi se branijo v odseku sprejetega načrta, ker je krivičen in ker hoče za vedno zajamčiti krivično nadvlado in kri-

vično gospodstvo Nemcev v državi. Preprečiti se to ne da drugače, kakor že se ta načrt uniči, dokler je še čas. Poslanec prof. Novotný je sam v „Nar. Listih“ rekel, da samo naiven človek more misliti, da se bo v zbornici le ena pičica tega načrta pred drugačila ali z boljšala. V tem oziru je Novotný poštenejši od Šusteršiča, ki tolaži koroške Slovence, da se bo načrt v zbornici pred drugačil. Ne. Če pride načrt v zbornico, je izgubljeno vsako upanje na kak uspeh. Načrt se mora še v odseku pokopati. Miza mora postati najprej prazna, potem se lahko položi nanjo načrt, pravičen in pošten načrt.

Bolgari proti Grkom.

Sofija 19. avgusta. Avstro-ogrski poslanik je pri ministrskem predsedniku oficijalno protestiral proti bolgarskim napadom na grške cerkve. Izrekel je vlad globoko obžalovanje zaradi dogodkov v Anhijalu in v drugih bolgarskih mestih. Tudi ruski diplomatični agent je resno opozoril bolgarsko vladu, da se je kršila berlinska pogodba.

Carigrad, 19. avgusta. Turška vlad je razposlala velesilam zelo oster protest proti pregašjanju Grkov na Bolgarskem in v Vzhodni Rumeniji. Protest pravi, da s tem, da se je zaupala uprava Rumelije bolgarskemu knezu, se v pravnih razmerah te pokrajine napram Turčiji ni ničesar izpremenilo, zato ima Turčija po berlinski pogodbi dožnost, zabraniti take izgredne.

Ločitev cerkve od države na Francoskem.

Pariz, 19. avgusta. Včeraj se je ministrski svet bavil s papeževim encikliko in s položajem, ki je nastal vsled ločitve cerkve od države. Debata je bila kratka ter je ministrski svet izjavil, da vlad v sedanjem momentu encikliko le prezira. Počakati mora, kako se izreče duhovščina. Minister Barthou je izjavil, da pozna le zakon o ločitvi cerkve od države, ki ga je izdala vlad 9. decembra 1905

LISTEK.

„Kralj Lear“ v slovenskem prevodu.

Dr. K. Glaser.

(Dalje.)

III. Nemška slovenščina.

Jaz zahtevam, da se besedini red v stavkih, posebno v odivisih ne ravnaj po nemški navadi, da glagol stoji običajno na koncu stavka. Kot protislovja temu nauku navaja gosp. Funtek nekaj stihov iz mojega odločnika iz „Romea in Julije“.

Tu odgovarjam, da se v romanskih starih najložje napravi iz glagolov rima in da velja ono pravilo vendar v prvi vrsti za nevezano besedo in potem za stih brez rim.

Da Slovenci pišejo in govorijo precej ponemčen slog, to pač lahko uvidi vsak, kdor čita knjige v drugih jezikih n. pr. v romanskih in slovanskih. Če se premisli, da je mnogo premašo ur odločenih za slo-

venščino in da marsikateri učitelji slovenščine na srednjih šolah ne pogleda črez ožje meje svoje male domovine.

V čem se naši pisatelji ne napolnijo na Čehe in Poljake, ne na Nemce, sem razložil o oceni „Trgovca beneškega“ v „Slovanu“. Boditi to dokazano ali ne, da je germanizem „bom prišel“ na mestu pridem, hognazi angleški slog zahteva, da se slovanski prevajatelj mora truditi, kratkim biti, in tu mu pride v prilog slovenski glagol dovršnik. Jasno to dokazujejo navedeni poljski in češki izgledi.

Lepše je n. pr. „to je navada v Rusih, Poljakih“ namesto „pri Rusih, Poljakih“ ali „med Rusi, Poljaki“; sedelovati, „v Edinosti“ namesto „pri Edinosti“ itd. itd.

Nikakor ne skušam starih oblik iz 15. ali 16. stoletja spraviti v rabo, nego moja misel je, naj bi se v Shakspearovih prevodih naš slog bližal pristni slovanski govorici, in sem v tej točki deloma pristaš slovenskega pisatelja Trnovca, dvornega

svetnika na najvišjem sodišču, ki ima v svojem izvodu Funtkovega „Leara“ mnogo več s svinčnikom pripisanih opazk glede sloga, nego sem jih storil jaz. On govori točno slovenski, hravatski, italijanski in nemški.

IV. Blagoglasje.

Kar se tiče blagoglasja, seveda tu odločuje občinstvo, ne g. Funtek in ne jaz, poudarjati pa moram, da razsodno občinstvo, in med take štejem v prvi vrsti može, ki so sami pisali igre, ali pa prelagali na druge jezike, in od takih dobivam pritrjalne glase, da so moji stihov lepsi od Funtkovi. Kdor čita v raznih jezikih, ima gotovo drag čut za blagoglasje, nego oni, ki bere samo v slovenskem, nemškem ali še v enem drugem jeziku. Kar se tiče jezikov v prevodih, stavljam v prvo vrsto Zupančiča, v drugo Cankarja in v tretjo Funteka.

V Funtkovem slogu se nahaja preveč odvisnih stavkov, kar čitatelja spominja nevezane besede. Če gosp. Funtek primerja svoj in moj prevod

Cimpermanove pesmi: „Moška čast“ (Laibacher Zeitung 1901) in moj prevod (v brošurici), mislim, da mi pritrdi.

Klanjam se pesnikom, ker imajo zmožnost, ki so vzvišeni nad nami, drugimi smrtelniki, pa vendar bi človek tu pa tam njihovim mislim dal drugo obliko.

N. pr. Funtkova misel v slavoslovju „Stritarju ob sedemdesetletnici dne 6. marca 1906“ (Ljublj. Zvon) 1906 št. 4.:

Večer je dan in starost je mladost! To čudo gledamo pri Tebi. Glej! zato si naš, zato ostaneš naš! In kadar Ti napoči dan, da dušo Ti loči od telesa, Stvarnik Tvoj Te vendar-le pozove v drugi svet spomladni, ne pa v žalostni jeseni!

bi se dala po moje mnenju lepše izraziti tako:

Večer je dan in starost je mladost! To čudo gledamo pri Tebi zdaj. Ti naš si in ostaneš vselej naš! In kadar pa napoči dan, ki dušo Ti loči od telesa, Stvarnik Te Na spomlad le na drugi svet pozovi, Nikakor pa ne v žalostni jeseni.

Po mojem mnenju se drugo čita gladkeje, in sicer: 1. v drugem Funtkovem stihu sta dva stavka in eden obstoji iz ene besede same; stih se mi dezdeva okoren.

vrlada bo tudi skrbela, da se ta zakon izvede. Papeževa enciklike vrlada nič ne brigajo. Ako bi Vatikan kršil ta zakon, ima vrlada sredstev v obrambo zakona dovolj na razpolago. Prvi korak, ki bi ga storila vrlada v tem slučaju, bi bil baje ta, da bi poklicala k vojakom 10.000 duhovnikov, ki so bili dosedaj oproščeni vojaške službe. Obenem bi predlagala zborinci, da sklene odpraviti pokojnine za duhovnike.

Dogodki na Ruskem.

Izgredi na Poljskem.

Petograd, 19. avgusta. Zadnja dva dneva je imel ministrski svet skoraj nepretrgoma seje zaradi umorov v poljskih mestih. V carjevi okolici zahtevajo vojaško diktaturo za Poljsko. Pobjedonoscev je v ta namen že stavil za carja spomenico. Za danes je pozvan ministrski predsednik Stolypin k carju in pri tej priliki se najbrže tudi odloči glede vojaške diktature. — V "Novoje Vremenu" poziva neki častnik k javnemu boju zoper Poljake, ki ščitijo atentatorje.

Varšava, 19. avgusta. Protiv vrhovnemu gubernatorju Skalonu se je izvršil atentat. Pod njegov voz je nekdo vrgel dve bombe, toda gubernator ni bil niti ranjen. Tretjo bombo je nekdo položil na balkon njegove hiše.

Napadi in umori.

Petograd, 19. avgusta. Blizu Ufe je bil napaden poštni voz. Napadalci so vrgli v voz bombo, ki je sprevodnika ubila. Potem so pobrali vrečice z denarjem.

Varšava, 19. avgusta. V Čiti je nekdo na ulici ustrelil policijskega ravnatelja.

Obsodba puntarjev z ladje "Pamjet Azova".

Petograd, 19. avgusta. Vojno sodišče je obsodilo zaradi znanega punta na vojni ladji "Pamjet Azova" 17 pomoršakov in nekega agitatorja na smrt. Smrtna obsodba se je takoj izvršila. Nadalje je bilo 23 pomoršakov obsojenih na prisilno delo od 6 do 10 let.

Boji v Kavkazu.

Petograd, 19. avgusta. V guberniji Jelisavetpol je položaj skrajno kritičen. Dobro oborožene tartarske čete vodijo pravcato vojsko z vojaškim oddelkom generala Vevra. Skoraj vsak dan je kje spopad ter morajo vojaki rabiti topove. Bati se je, da se Tatarjem pridružijo še Kurdi. Seveda vsled vednih bojev miruje trgovina.

Nemiri v Macedoniji.

Carigrad, 19. avgusta. Grške čete počenjajo zadnje čase povsod grozodejstva napram Bolgarom in Kucovlhom. V zadnjih 14 dneh so umorili 26 oseb.

Sofija, 19. avgusta. Na turško-bolgarski meji, v okraju Kočana je bil včeraj šest ur boj med bolgarskimi in turškimi mejnimi stražami.

Bolgari so izgubili tri vojake, število ranjenih ni znano. V Kočano je odšla takoj komisija, da preide vso stvar.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 20. avgusta.

Keliko so vredni duhovniški popravki? Pred temi so nam poročali iz Šoštanja, da so orožniki aretovali kaplana v Škalah — Rabuza, znanega klerikalnega petelinčka, radi nekega delikta, ki ga je baje izvršil na neki učenki. Kaplan Rabuza nam je z ozirom na dotednico vest poslal popravek po § 19. tisk. zak., v katerem zanikuje, da bi bil izvršil na dekletu, zaradi katerega je bil zaprt, kakšno kaznivo dejanje, ter navaja v podkrepljenje svoje trditve okolnosti, da je bil na brzovarni ukaz državnega pravdništva v Celju izpuščen iz zapora, ker ga je baje dotednica učenka, zaslišana kot priča, "oddolžila". Rabuzov popravek, ki je bil seveda tudi sestavljen v Lampkovi popravarski kovačnici, smo morali po določilih famoznega našega tiskovnega zakona sprejeti in priobčiti, dasi smo bili docela prepričani, da je lažniv in zlobno zavit. Informirali smo se o tej zadevi in se uverili, da je bilo naše domnevanje o neresničnosti Rabuzovih, v popravku navedenih podatkov docela upravičeno. Rabuza je bil res iz zapora izpuščen, toda ne zaradi tega, ker se je morda izkazala njegova nedolžnost, marveč izpuštili so ga, ker je položil znaten znesek kot varščino za to, da se ne odtegne z begom sodni preiskavi, ki se proti njemu še vedenno nadaljuje in se ni ustavila, karob si se sicer dalo sklepati iz prefričano lignorijansko sestavljenega popravka. Preiskava se nele ni ustavila, marveč je kaplan Rabuza celo, karob se nam poroča, že deloma sam priznal dejanje, zaradi katerega je bil aretovan. Iz navedenega je razvidno, koliko so vredni popravki, ki nam jih pošiljajo "božji maziljenci" potom zloglasne Lampkovega popravarskega društva. Popolnoma upravičeno lahko trdim, da je vsak popravek, ki ga nam pošije šenklavška popravarska kovačnica, lažniv in sestavljen z zlobnim namenom tako, da bi se zavila in priknila resnica. Lampek naj nam le še naprej pošilja svoje "popravke", slovensko občinstvo že ve zdavna, koliko je dati na nje!

"Svobodomiselni blok", je najnovejše strašilo "Slovenca". Ideja svobodomiselnega bloka, ki bi zapostavil stanovske in narodne borbe in uganjal edinole protversko gono, se vedno bolj jasno sveti iz glasil, ki hodijo po stranskih potih liberalnega vodstva" — tako piše "Slovenec". Star pregovor pravi: Česar se baba boji, o tem se ji sanja. Škrbasti babi imenovani "Slovenec" se sanja o svobodomiselnem bloku. Kar se tiče stanovskih in narodnih borb pa naj le

moldi list, ki ljudstvo samo izkoriča in brani ter opravičuje sramotno izdajstvo koroških, štajerskih in goriških Slovencev pri volilni reformi.

Nekaj edgevera na "Slovenec"

članek "Savani snubijo". Da je članek, katerega objavljajo "Slovenec" z dne 10. t. m. pod tem nastalom, lažniv in nesramno, hinavsko zavit, ni treba poudarjati, saj ga beremo v "Slovencu". Resnica je le ta, da so sedeli "Savani" v dotednici gostilni v svoji sobi in ž njimi njih prijatelja, katera navaja "Slovenec" imenoma s svojimi običajnimi duhovitimi epiteti, — aktiven član "Save" ni niti eden niti drugi, — in so se mirno in prijateljski med seboj zabavali (in tega jim tudi famozni krajski abiturientje ne bodo prepovedali), ne meneč se za abituriente, ki so imeli svoj bakanalij na vrtu. Kar naenkrat pa so se začeli plaziti v sobo abiturientje, morda, a težko, iz naklonjenosti, morda iskaje česa, kar bi se dalo denunciati, ali pa vsaj porabiti za "Slovenca". "Save" se proti njim ni omenilo z besedico, najmanj v agitacijski namen. Tudi ne vemo, je li bi se našel kdo, ki bi te ljudi snubil za "Save". Preveč ožljdrano so že smrdili in da nas naš vonj ni prevaril, so dokazali drugi dan, ko so dokumentirali svojo hvaležnost do zavoda, iz katerega so prišli in svoj duševni nivo s tem, da so denar, katerega jim je nanosilo kranjsko napredno občinstvo k njihovi veselici, dali —

za školove zavode!!

Je-li ne diši to po precejšnji porciji nesramnosti? S takimi ljudmi se ne prepiram da je, da takih nas ne presenetiti nobena perfidnost! Kar se pa tiče "naptiti se korajče", pa naj molči o tem pisec "Slovenčevega" članka, ki je moral iskati od 15. julija do 10. avgusta toliko treznega časa, da je skrupcialno famozno notico. Sicer pa tudi dotednica notica ne napravlja vtiska, da jo je spisal trezen človek. Končno pa gospodje: Lajajte, lajajte, lajajte na vse, ki niso prodali svojega svobodnega mišljenja za kranjske klobase, ki se vam bodo pošljale iz naših župnišč na Dunaj: lajajte ad majorem dei gloriam in dobro se vam bo godilo, za drugo se vam pa itak ne gre!

Na shodu v Bršljinu

je govoril tudi novomeški obrtnik gospod Malovič. Mož je klerikalec, a je bil toliko pošten, da se je na shodu odkrito zavzel za korist obrtnikov. O njegovem govoru poroča "Slovenec" tako-le: "G. Malovič kot obrtnik želi, da se naj S. L. S. bolj ozira na obrtnike, da dobe svoje poslane, saj jih je 18.000 v deželi. Pohvalno menja poslanca dr. Žitnika in dr. Koroška, ki sta se potegovala za obrtnike. Tudi obrtniki žele izpremembo sedanjega krivičnega volilnega reda, občinstvo pa naj pomaga domaći obrti s tem, da jo dejansko podpira." — Stvar pa je bila bistveno drugačna. Najprej

"Prosim — le na eno besedo," se je v tem obrnil Pirin do Bosia, ga prikel za roko in ga peljal na stran.

"Ako hočete z meno izprazniti nekaj steklenic dobrega vina, potem, plemič Bosio, pridite sami k meni in ne s kakim nezanesljivim spremjevalcem. Adam je človek, ki bi Vas takoj izdal svojemu očetu, če bi mu to količaj kazalo. On misli, da poznam njegovo tajnost in se za zdaj ne bo upal izdati moje in Vaše tajnosti."

Bosio je molče prikimal in da bi mu ne bilo treba povedati Adamu, kaj mu je rekel Pirin, je odšel s hodnikom, ne meneč se za namigavanja svojega prijatelja, dočim je Pirin stopil k Adamu ter mu tiho rekel:

"Kako morete priti k meni na razgovor o židovskem oderuhu in o njegovih tajnostih s človekom, kajor je Bosio. Ta je tako neumen, da verjamame, da more mrlč od smrti vstati. S takim človekom se vendar ne bom pogovarjal o resnih stvareh. Midva imava pred očmi vzvišene smotre; jaz vem, kaj je Vaš smoter, Adam Kolovški, in zato Vam povem: prideš sami k meni, če hočete z meno

govoriti o resnih stvareh.

klerikalci g. Malovič sploh niso hoteli dati besede. Bali so se sploh ugovorov in zato je dr. Lamperkar mogoče dolgo klobasari. Ko se je oglasil g. Malovič za besedo, je predsednik rekel, da mu je ne da, ker mora — shod zaključiti! Toda Malovič se je uprl in ker so ga navorčni obrtniki krepko podpirali, je tudi dobil besedo, pa le za deset minut. Tako delajo klerikalci na svojih shodih z obrtniki, tudi če so ti klerikalni. Malovič je potem povedal klerikalcem nekaj bridičkih resnic. Povedal je klerikalcem v brk, da se na njihovih shodih poveličuje in se zavzema samo za kmeta in zopet le za kmeta, a za obrtnika, ki je v socijalnem in v gospodarskem oziru ravnovreden kmetu, pa se nikdar resno ne zmeni. Pohvalil je Žitnika in Korošca, da sta govorila v državnem zboru za obrtnike, a ker sama nista obrtnika, tudi ne moreta doseči vspehov, kakor bi jih lahko poslanec-strokovnjak. Grajal je tudi, da po volilni reformi ne bodo imeli obrtniki, dasi jih je na Kranjskem 18.000, nobenega poslanca in zahteval, naj se klerikalna stranka zavzame za premembo sklenjenega načrta volilne reforme v tem smislu, da bodo tudi obrtniki imeli svoje zastopnike. Kaj takega zahtevati od klerikalcev, je sicer naivno. Značilno je pa vendar, da je zvest pristaš klerikalne stranke na klerikalnem shodu priznal, da ta stranka za obrtnika ničesar ne storiti in da pozna samo kmeta, in še značilnejše je; da je klerikalni mož na klerikalnem shodu obsočil volilno reformo, kakor je sklenjena in zahteval, naj se tudi na Kranjskem ločijo mesta od kmetskih občin — zakaj to in nič drugega ni zahteval Malovič, ko je reklamiral posebne poslanice za obrtnike.

Na kmetijskem shodu

po-birali denar za katoliški shod. Pred kratkim se je vršil v Šent Petru na Krasu kmetijski shod, na katerem je Šentpeterski župan pobiral pri navzočih kmetih denar za katoliški shod in ga nosil kaplanu. Bila je to vstopnina za III. katoliški shod! Človeku se mora storiti milo pri srcu, da se med našim ljudstvom najdejo tako nezavedni ljudje, ki se na shodu, na katerem se obravnava, kako bi se zboljšalo gmotno kmetsko stanje v gospodarskem oziru, bolj zanimajo za katoliški shod, kjer se bo zapravljal drag čas in denar. Sramotno pa je to toliko bolj, da se kaj takega zgodi na naprednem Krasu med sicer zavednim ljudstvom! Potem ni čudno, da gredo kmetska posestva na buben, ko si ljudje privočujejo na ljubo svojim "dušnim pastirjem" take športe, katerih ne zmagujejo in odhajajo potem v Ameriko iskat srče in pameti.

Zabava filharmonika Zohrerja na Bohinjskem jezeru.

Na Bohinjskem jezeru v takozvanih "udancih" je zgradil g. Ravher udoben hotel, katerega tuji in letovi-

ščarji radi obiskevajo. Vpeljal je med drugim tudi knjigo za tuje, v katero gostje svoja imena vpisujejo. Pred kratkim so prišli tja nekateri Ljubljanci, kateri so vpisali svoja imena v to knjigo, ter v rubriko navadno bivališče "Ljubljana". To pa filharmoniku Zohrerju ni bilo po volji. Pregledal si je to knjigo in pri nekaterih gostih, ki so vpisali za svoje navadno bivališče Ljubljano, prečrtil Ljubljano in zapisal "Laibach". Ko bi to storil kak mlečzobi mladenič, ki je za ušes še moker, bi mu to na vse zadnje odpustili, češ, da je to storila mladeniča nepremišljenost in razposajenost; vse drugače pa je, če kaj takega storil mož v Zohrerjevih letih. To, kar pa je storil Zohrer, je nesramnost, katere ne moremo dovolj ožigosati. Vprašamo pa Vas, gospod Zohrer, kaj bi storil Zohrer, je nekaj, ki se ne moremo dovolj ožigosati. Vprašamo pa Vas, gospod Zohrer, — zapomnite si to dobro, si enkrat za vselej in z vso odločnostjo prepovedujemo tako impertinentno postopanje na naših slovenskih tleh! Da ne bodo slovenski izletniki pozabili na Vaše postopanje, bo skrbljeno. V knjigi za tuje v hotelu "Zlatorog" pa bodi zapisano: "Das der deutsche Zohrer — aus Laibach ein Musiker." Ako pa vas bela slovenska Ljubljana tako mrzi, potem poberite le hitro svoja šila in kopita in hajd ž njimi med nemške brate, gospod Zohrer! To si pa le zapomnite, da takih izzivanj ne pripačimo na naših slovenskih tleh nikomur, najmanj pa Vam, gospod Zohrer!!

Z nove državne železnice.

Na postaji Bled stoji napis, ki je na vsakem mestu drugačen; enkrat stoji zapisano: čakalische, drugikrat čakalice, tretjikrat čakalnica. Ta nekonsekventnost je škandal in brijejo že Nemci norca iz nje. Opozarjam državno železnicu, naj poskrbi za enoten in edino pravilen napis "čakalnica." — Sprevodniki kličajo imena postaj kakor se jim zljubi, sedaj pravilno slovenski in nepravilno tuje, kjer je usiljena tuja spaka n. pr. Auzza za Avče, Canale za Kanal, Plava za Plave, sedaj pa le tuje, prezrši popolnoma slovensko ime slovenskega kraja. Včasih se opaža, da se pri tretjem razredu čuje klic po slovensko, pri drugem in prvem pa kličajo postaje le po tuje, prav kakor da bi se vozili le v tretjem razredu Slovinci, v drugih pa tuje, ki ne smejo slišati slovenske besede na državnih železnicah. Zahtevamo, da se po vseh naših postajah kličajo imena postaj po slovensko ter se prav nič ne silijo preveč s tujimi spakami, ki so napisane na postajah v Avčah, Kanalu, Plavah in ki se morajo enkrat za vselej odpraviti.

Shod v Slovenjem gradcu,

ki je bil za včeraj napovedan v štajerskih listih, iz katerih smo tudi mi posneli dotedno vest, se ni vršil.

ljubezni pozdravil, se ni domislila nobene pripravljene besede in je prišla v toliko zadrgo, da ji je šilila kri v lice. Tedaj pa jo je premagal njen temperament in kar brez ovinkov, z njej lastno brezobzirnostjo je rekla:

"Vitez Pirin — povejte mi odkritosrčno, kje in kako ste dobili prstan, ki ste mi ga snoči izročili?"

Pirin ni pričakoval tako neposrednega vprašanja, a vendar se ni niti trenutek obotavljal z odgovorom.

"Ta prstan mi je izročil mož, ki ga je bil vitez Gašpar Khisel postal do Vas z naročilom, naj Vam prstan vrne. S prstanom vred vam je postal dolgo pesem."

"Najbrž mu jo je zložil kak izpriden menih," se je pikro oglasila Marija Saloma.

"Ne vem, kdo je to pesem zložil. Slavospev je na vašo lepoto in ljubezinov..."

"Khislovi slovospevi so tako vsakdanji, da bi jih pač ne poslušala, če bi mi vlijudnost ne velevala Vam omogočiti, da do konca izvedete prevzeto naročilo. Ivolite mi prečitati Khislovo pesem."

(Dalej prih.)

"Zakaj ta deklica ne sprejme kristjanske vere?" je vprašal Bosio. "Cim se spreobrne, postane svobodna in gre lahko kamor hoče. Vi ste pa tako svobodni in se lahko ločite od svojega gospodarja kadar hočete."

"Ko bi poznali Marka Pirina, ne bi tako govorili," je menil Luka. "Če bi jaz svojega gospodarja zapustil, pregnal bi me s svojim sovraštvom do konca mojih dni; smatral bi me za svojega izdajalca in bi ne nehal prej, dokler bi me ne videl mrtvega pred svojimi nogami. Tako je tudi z lepo Manfredo."

Na brzavno vprašanje se je odgovorilo od kompetentne strani, da je bil pomotoma napovedan shod, pač pa da prideta Robič in dr. Ruzina ta dan na pevsko veselico v Slovenski gradec. Kako se je sploh mogla zgoditi taka pomota, nam ni umevno.

— **Odlikovanje.** Državni poslanec Franc Povše je dobil red želzne krone III. razreda.

— **Anasacija v "Glasbeni Matici".** Piše se nam: Pretresljivi dogodek z dne 13. julija 1906 nam je še v živem spomin, ko je namreč blagajnik "Glasbene Matice" končal si življenje. V temi zvezci s tem dogodom je usodepolno dejstvo, da je blagajnica "Glasbena Matica" oškodovana za 13.552 K 55 vin. in pevski fond za 900 K, skupaj 14.552 K 55 vin. Našli pa so se požrtvovalni možje izven društvenega odbora, ki so pričeli akcijo v svrhu popolnega pokritja tega primanjkljaja. Brez javne agitacije, brez sile, zgolj na prijateljsko vprašanje se je oglasilo že v teku prvih dni 70 iskrenih prijateljev "Glasbene Matice", mož blagega srca in odprtih rok, pripravljenih priskočiti na pomoč "Glasbene Matici" v njem kričnem položaju. V pokritje imenovanega deficitu so društvo vposlali bodoči vsote enkrat za vselej v skupinem znesku 765 K, bodisi do so se zavezali za mesečne prispevke od 1 do 20 K, katera vsota znaša za avgust do sedaj 251 K, bodisi da so kazenske poravnave pri sodišču obrnile v to svrhu v znesku 460 K, vsega skupaj do 18. avgusta 1476 K. — Dasi pa je ta samorasa požrtvovljnost vsega priznanja in hvalne vredna, vendar, žal, ne zadošča, da bi se primanjkljaj v doglednem času pokril. Zato je prevzel odbor "Glasbene Matice" sam nadaljevanje anasacijske akcije. Obrnil se je pisemo do znanih požrtvovalnih rodoljubov z dežele, da bi vstopili v krog rešiteljev "Glasbene Matice", deputacija pa bo te dni obiskala še nekatere ljubljanske rodoljube in prijatelje "Glasbene Matice". Ako bi oni čestiti subskribenti, ki so podpisali mesečne prispevke "do preklica", vztrajali tri leta in ako bi se dobilo kakih 50 novih, ki bi vplačali po 5 K na mesec, dosegla bi se v treh letih popolna anasacija primanjkljaja. Vseh prispevkov se vodijo natančni računi in svoj čas se bodo imena darovalcev in darovane vsote ob ugodni priliki objavile. Da se to že dosedaj ni zgodilo, je vzrok ta, ker so pre mnogi darovalci izrazili željo, naj se ne objavljajo, češ, da treba vso akcijo voditi brez javnega hrupa. Novi odbor opravlja svoj posel s skrajno vestnostjo in marljivostjo in njegova najšrejša želja je, da bi se javnost skoraj prepričala, da zaslubi "Glasbena Matica" zopet popolno zaupanje.

— **Izlet "Slovenskega planinskega društva in otvoritev pota na Jalovec.** Dne 26. avgusta t. l. otvorili osrednji odbor "Slovenskega planinskega društva" pot na Jalovec, kateri je dal novo nadelati. Ob tej priliki priredi tridnevni izlet po sledenju spored: Dne 25. avgusta sestanek v Aljaževem domu v Vratih, popoldne od 1. do 3. ure odhod skozi Luknjo v Trento, prenoči se v Trenti; nedeljo, 26., zjutraj ob 4. uri odhod na Jalovec in stopek v Koritnico, med potjo otvoritev pota na Jalovec in pod Jalovcem v Koritnico, potem povrat v Srednji Log pod Predelom.

— **Kmetijsko poučno potovanje po južnem Tirolskem, Gornji Italiji in Furlaniji.** Vsled želje do sedaj zglasenih udeležencev s Kranjskega, Štajerskega in Primorskoga se to zanimivo potovanje nastopi iz Ljubljane 5. septembra zvečer. Spored potovanja je naslednji: Ljubljana-Beljak-Celovec-Francisce-feste-Bolcan-Gries-Meran-Gries-San Michael-Trident-Rovereto-Mori-Arco Riva, s parnikom čez Gardsko jezero v Desenzano, z vlakom čez Brescia v Milan (obisk svetovne razstave, 2 dni). Povratek: Milan-Verona-Benetke-Mestre-Cervignano-Monastero-Monfalcone čez Gorico na Jesenice ali čez Narežino-Št. Peter v Ljubljano. Vse potovanje bo trajalo 8 do 10 dni. Vožnja stane za II. razred 82 K, III. razred pa 60 K. Če pa hoče kdo nazaj grede vožnjo skrajšati, da nameč izpusti Benetke in Furlanijo, potem se stroški za vožnjo razmeroma zmanjšajo. Kdor se misli udeležiti tega potovanja, naj pismeno javi naravnost c. kr. kmetijski družbi v Ljubljani najkasneje do 25. avgusta t. l., obenem pa pošlje 90, vziroma 70 K za vozni list. Prebiteit se mu med potovanjem povrne. Vsakdo naj natančno naznani odkod odpotuje, t. j. na kateri postaji vstopi in na kateri potaji nazaj grede izstopi. Do Bolcanu se vsakdo lahko pelje po poljubnini, njemu najprikladnejši progi, toda to mora že sedaj povedati, da se mu priskrbi tak vozni list. V Bolcanu bo glavni sestanek dne 6. septembra med 7. in 9. uro dopoldne. Ker je tak

vozni listek veljaven 45 dni, ne bo pri vrtniti iz Milana nihče vezan na skupno potovanje. — Dosedaj se je zglobovalo 16 interesentov.

— **Poročili** se je v Gradišču ob Soči g. dr. Srečko Kovačič, odvetniški kandidat v Gorici, z gospodčino Julijo Klodičevou pl. Sabladosko, hčerjo dyvornega svetnika g. Antona Klodiča viteza Sabladoskega.

— **Slovensko zastavo so razstrigli.** Kakor znano, je predpretelko nedeljo na novo ustanovljeno gasilno društvo v Stobu pri Domžalah slavilo postavljanje "Gasilnega doma" in ob tej priliki priredilo veselico, ki je izborno uspela, kakor sploh vsa prireditev. To pa gotovim ljudem po Domžalah ni bilo prav. Zlasti jih je jezilo, da je bil Stob ves v slovenskih zastavah. Svojo jezo so pokazali s tem, da so ponosni tihotapsko ukradli neko slovensko trobojino v Stobu in jo vso raztrigli. Kose te zastave so našli potem pred orožniško postajo. Kdo je izvršil ta nesramni čin, ni znano, na vsak način so ga pa povzročili Tiroci, ki se čutijo edine gospodarje v domžalski občini, v katero spada tudi Stob in ker niso mogli drugega narediti, dobili zavrnčenca, ki je storil velejunaško izdajalsko delo! No, Slovenci v Domžalah si nič kaj ne žalijo srca zaradi tega!

— **Sodišče v Domžalah?** V Domžalah se baje v kratkem ustanovi sodišče. Posebno dela na to tovarna Ladstätter, ki pripravlja potrebne prostore za uradništvo itd.

— **Na Črnucah in v okolici** je padala v soboto opoldne med groznim viharjem toča, debela, kakor drobna kurja jajca. Take toče ne pomnijo najstarejši ljudje. Vsi poljski pridelki, izvzemši krompir, so uničeni. Žalostno se je ozreti po prej tako krasnem polju. Vihar je bil tolik, da je odkrival strehe, podiral kozolce ter ruval dreve s koreninami.

— **Od Bohinjskega jezera.** Od Savice do hotela "Zlatorog" v Bohinju se je našel majhen fotografski aparat. Kdor ga je izgubil, naj se oglasi v hotelu "Zlatorog".

— **Na Bledu** je do 12. avgusta bilo 2075 letovčarjev.

— **Na Bledu** se priredi v nedeljo dne 26. t. m. velika narodna slavnost v prid sokolskemu skladu. Pri slavnosti sodeluje Jeseniški Sokol in mnogo drugih društev. Slavnost bo slična Prešernovi slavnosti v Ljubljani. Vrši se na prostem na travniku poleg vile "Mirni Dol".

Natančnejši program objavimo pozneje. Vabimo pa že danes sokolska in druga narodna društva, da se te slavnosti udeleže v največjem številu, da pokaže Bled zopet enkrat svoje slovensko lice. — Pripravljalni odbor za veselico je sledič: pred. župan Jakob Peteršel, pred. nam. ravnatelj Miroslav Pretner, tajnik tehnik Ivan Rus, taj. namestnica gdč. Mici Peteršelova, blag. trg. Ivan Pretnar, blag. nam. trg. Fran Olivotti. Odborniki: učitelj Novak Alojzij, trg. in pos. Vovk Anton, gostilničar Anton Ropret ter gdč. Julka Vovkova. Podobor: Jan Juri, Peteršel France, Zupan Anton, Vrinsko Davorin, Jožef Vrhunc, Jekovčič Ferdinand in Anton Kapus.

— **Bratovska skladnica kranjske obrtniške družbe na Savi** je imela sejo dne 10. avgusta, v kateri se je načelstvo z ganljivimi besedami spominjalo mnogih dobrot, ki jih je umrl ravnatelj g. Karel Luckmann izkalil skladnici in je na predlog g. Petra Rozmana sklenila iz zapuščine umrlega sezidati v eno moderno delavske hišo. Na hiši naj se napravi mramornata plošča z napisom "Karla Luckmana hiša", ki naj priča o dobrotah umrlega in naj bo tudi poznejšim rodovom v trajen spomin. Z delom se prične takoj, ko sklep potrdi rudarska oblast.

— **Vsem slov. učit. društvom na Štajerskem,** ki so člani "Zvezne štaj. učiteljev in učiteljev", vladljivo v znanje, da je do 1. sept. t. l. vposlati vodstvu "Steier. Lehrerbunda" v Gradec od vsakega uda 15 vinarjev, a 1. marca 1907. l. spet ravno toliko.

— **Iz Celja,** 18. avgusta: Znani izvijač in "heil"-vratár na tukajšnjem kolodvoru južne železnice Pitamitz — rodom Tolminez — jo je vendar enkrat skupil. Prestavljen je v Ljubljano ter baje "degradiran". No, v Ljubljani se bode mož že — prelev!

— **Društvo slov. zdravnikov v Celju.** Dne 12. t. m. se je vršil v Celju ustanovni zbor "Društva slov. zdravnikov." Da je bila ustanovitev tega društva že živa potreba, pokazala je velika udeležba, kajti prihitali so od vseh strani slov. zdravnikov, da izrazijo na ta način svoje veliko zanimaljanje za novo društvo, ki bi naj vršilo svojo lepalo na stanovskem in narodnem ožiru. Nekaj kolegov, po poslih zadržanih, je poslalo pismeno ali brzjavno svoje pozdrave in prijavilo svoj pristop in le malo je bilo število izstalih, od katerih stanovske in narodne zavesti pa smo prepričani, da prijavijo v najkrajšem času svoj pristop in da se i oni pri-

hodnjega zborovanja udeleže. Z vnesenimi besedami je pozdravil predsednik pripravljalnega odboka, gosp. dr. Rakež vse udeležence, izrazil svoje veselje nad tako veliko udeležbo. Po sprejemjanju udov, katerih steje društvo že sedaj blizu 30, se je vršilo volitev. Predsednik je bil izvoljen soglasno gosp. dr. Rakež, ravno tako kot odbornike g. dr. Serne, Schwab, Žižek in Karba. Stavila se je tudi obilica kako umestnih predlogov, ki so izvzvali zelo živahn debato, pri kateri je bilo izraženih polno lepih misli in načrtov, dokaz, da čaka društvo obilo hvaležnega in plodonosnega dela. Predsednik je nato zaključil I. občni zbor z duhovitim govorom, vabeči vse člane, da posvetijo svoje moči v podkrepljanje te naše mlade, a obilo živilske moči kažejo organizacije in zeleč, da bi društvo pravljalo v bilo hasnovito v treh oziřih, 1. da bi ojačilo v medsebojnem spoznavanju prijateljske vezi, 2. povzgledno stanovki zanos, in 3. delovalo kot faktor v zvajanju narodne zavesti. Po oficijalnem delu se je razvila jako zabaven in živahan prijateljski sestanek, pri katerem se je poslavil pozdrav dr. Jos. Vošnjaku kot starosti slov. zdravnikov, ki se je, kakor piše v svojih "Spominih," že pred blizu 50. leti trudil ustanoviti društvo slov. zdravnikov in kateremu se je po preteklu toljega časa uresničila ta njegova mladostna želja. Pri razstanku smo si segli v roke v zavesti, da smo si ustanovili prepotrebno društvo, da smo preživeli nekaj prijetnih ter prav prijateljskih ur in v trdem upanju, da ne bo pri prihodnjem izvanrednem občnem zboru, ki se bo sklical v jeseni, izostal nobeden kolega.

— **Gora se ruši.** Z gore "Hochstadt" med Nikolsdorffom in Labodom na Koroškem že cel teden neprestano leti kamenje in sipa, da je gora skoraj neprestano v oblakih prahu. Kako cele koče velike skale drvijo z močnim bobnenjem v dolino, ki je že nad 1000 m na dolgo in 500 m na široko pokrita s skalami in sipo. Bati se je, da skale zasujejo vse bližnje ceste v dolini.

— **Nesreča na južni železnici.** Med Nabrežino in Sv. Križem je padel Alojzij Rogelj iz Temnice čez rob kakih 8 metrov visoke skalne preseke na železnični tir. Bil je takoj mrtev.

— **Vlak povozil junca.** Na mostu pod Krepljami pri Gorici je povozil vlak junca posestnika Josipa Tavarca iz Krepelj. Junec je bil vreden 300 K in ga je vlak popolnoma razmesaril. Nesreča se je zgodila vsled tega, ker je pastir zaspal.

— **Nesreča pri streljanju iz topov.** Ko so minule dni v Zadru slavili vojni spomin na bitko pri Livnem, streljali so iz topov. Pri tej priliki se je en top predčasno razstrelil in odnesel glavo nekemu vojaku.

— **Utonil** je v Soči 20letni Franc Petrovčič, ko je šel kopati konja, na katerem je jahal. Med kopanjem je padel z njega in ker ni znał plavati, je utonil, konj se je pa rešil.

— **Smrtonosna šala.** Pri "Kraljiku" onkraj Ilirske Bistrici je popivalo v torek nekaj možkarjev. Seveda so bili vsi kmalu dokaj vinjeni. K mizi prisede tudi Štadlerjev sin iz Zareči v roki držeč steklenico z neko tekočino, kakor se je pozneje izkazalo, je bila steklenica napolnjena z "bakreno vodo". V šali ponudi pijačo posestniku Primcu ("Drgajolcu") iz Ilirske Bistrici, rekoč: "Na, to pijačo pij, boš videl, kako je ukusna!" Primo, ki je bil pijač, izpije nekaj požirkov, a se kmalu nato zvrne na tla. Tekočina mu je razjedla drob in revež je umrl v groznih bolečinah.

— **Huda nevihta.** Iz Sv. Lovrenca se nam poroča: V petek dne 17. t. m. je bila na tudi huda nevihta s točo. Od juga so se priprodili črni oblaki, toča, debela kot lešniki, se je vsula ter na mah uničila poljske pridelke. Vinske gorice, katere so dajale letos toliko lepih nad, so skoraj docela uničene. Vihar je bil tako silen, da je na več mestih izrul celo drevesa, veje dreves so visoko v zraku frčale sem in tja. Take nevihte ne pomnijo tu že stari ljudje.

— **Požari.** V petek pretečenega tedna je udarila strela v gospodarsko poslopje Ivane Ortač v Not. Gorici. Poslopje so pogorelo, kakor tudi raznovrstna orodja z vozovi. — Ob peti uri je udarila strela na Pleševici pri Not. Gorici. Nastal je velik ogenj. Prizadeti so Mrak, Lukeč, Rus in Novak. Pogorelo je pet gospodarskih poslopij, 2 drvarnic, hlevi, obzgale so se hiše ter ponesrečilo več oseb. V okolici je napravilo zadnje vreme več nezgod. Voda na močvirju se zbira, kmetje so v strahu za svoje pridelke.

— **Teda.** V petek zjutraj je po Gorici in okolici silno razbijala debela toča. V Gorici je pobila vse načoli polno šip, v bližnjih občinah pa uničila vse poljske pridelke.

Toča je bila tako debela, da je obijala celo drevesne veje.

— **V pokritje deficitu pri "Glasbeni Matici".** V sobotni številki smo pohvalili, da je g. Fran Jamnik, posestnik v Sredini tožil dve osebi radi žaljenja časti, a jima je končno odpustil proti temu, da plačata 460 K v pokritje deficitu "Glasbene Matice". In kdo sta bila dva moža? Nobeden drugi nego zloglasni župnik na Igri dr. Mauring in njegov podrepnik Kraličič. Dr. Mauring je plačal 400 kron, Kraličič pa 60 K.

— **Za mestne uboge** priredi ravnateljstvo The Royal Vio jutri v torek ob 8½, uri zvečer dobrodelno predstavo, katere celoten surov dobiček je namenjen mestnim ubogim. Opazujamo na to predstavo in aperičiju na slavnem občinstvu, da po prav številnem obisku pripomore k gmotnemu uspehu predstave. Program jutrajšnje predstave bude popolnoma nov, bogat in sestavljen iz najlepših slik celotnega programa.

— **Rokoborci.** Ljubljansko občinstvo je v soboto in včeraj počelo s izrednim zanimanjem za rokoborstvo. Pri predstavi, ki sta se vršili v areni Narodnega doma, se je posebno odlikoval slovenski rojak, atlet Petri poleg njega pa Josip Pečman in zamorec Mohamed Ali. S Pečmanom se je včeraj metal tukajšnji izvosač Simončič in izkušen in izvezbeni Pečman je potreboval celih 34 minut, predno je neizvežbanega Simončiča premagal.

— **Mestna policija** je artovala včeraj v soboto zvečer 20 oseb, večinoma vse zaradi razgrajanja in kolenja nočnega miru. Da se pa takemu nočnemu upitju pride v okom, se bode proti vsakemu kalicu nočnega miru najstrožje postopalo, bodisi že z zaporom ali z denarno globo.

— **Zatekel** se je včeraj nekam rjav lovski pes, ki čuje na ime "Rivo". Kdor ga je prijel, naj naznani pri mestni policiji, kjer izve lastnikov naslov.

— **S posebnim vlakom** se je v soboto zjutraj ob 6. odpeljal iz Gradca skozi Ljubljano na Rakelj bataljon 27. pešpolka na vaje.

— **Poskušen samomor.** V soboto se je na Rakelju s puško ustrelil nekaj nam po imenu neznan prostak c. in kr. 27. pešpolka. Zadel se je v prsa, a ne do mrtvega. Prepeljali so ga v tukajšnjo garnizijsko bolnišnico.

— **Kolo je ukral** v soboto popoldne okoli 3. dosedaj še neznan tat v "Mestnem domu" monterju g. Jakobu Jerebu. Kolo je bilo še novo "Preciosa", je imelo gorsko robato pnevmatiko, takoimenovan "Torpedo-freilauf", črno lakirano, držalo zavojljeno nekoliko navzgor, na znotrjeni strani koles so bili r

Ne quid nimis.

O dobi stvari nikoli ne moremo dovolj govoriti in pisati, če hočemo, da postane prav poljudna in skupna last najširših krovov. To se n. pr. lahko nanaša na Ku-

fekejevo že več let izvrstno uspevajočo moko za otrok, ki jo vsi zdravniki označujejo za izdelek brezhibne dobrote in dobrodejnega učinka. Ob pravilni in pravčasni porabi varuje Kufekejeva moko otrokova prebivalja v nejnejši dobri pred motenji in vpliva tudi na obolenosti teh

organov na prav odlično ugoden način. S preživljjanjem otrok s Kufekejevo moko se doseže precejšnje znižanje tako škodljive driske, in je Kufekejeva moko za otroke bila že pogost rešilna hrana. Tudi pri oslabljenem želodčnem in črevesnem delovanju starejših otrok, pri bledičnih, nevrasteničnih

odraslih dekleh se s tem izdelkom doseže primerna prehrana. Kufekejeva moka ni samo dragoceno nadomestilo materinega mleka za preživljjanje dojencev, nego tudi izdelek, ki je zaradi lahke prebavnosti in zadostno določene ter preizkušene redinosti povsod, kjer se pri otrokih in odraslih po-

javljajo bolesti in slabosti prebavil, primerno in velečenjeno živilo, ki ob stvari primerni porabi, ki jo dolodi zdravnik, motenja loda in črevesa lahko zabrani in odstrani.

2130

Mater, dojite same! Poletje je za dojence najbolj nevaren letni čas. Na stotisoč otrok, ki pijo mleko iz steklenice, žalostno pogene za drisko, medtem ko izborni uspevajoči otroci pri prisih. Lactagol ustvarja mleko in omogočuje vsaki materi, da doji sama. Priporočajo ga prvi zdravniški strokovnjaki. Dobiva se po lekarah in drogerjih. Knjižico o prirodni prehrani dojencev razpošilja zastonj in poštne prosto Viljem Maager na Dunaju, III., Heumarkt 3 p.

3 besede . . .
„Altvater“
Gessler
Krnov (Jägerndorf).
1834-19

Borzna poročila.

Ljubljanska
„Kreditna banka v Ljubljani“.
Uradni kurzi dun. borze 19. avgusta 1906.

Naložbeni papiri.	Dinar	Blago
4% majska renta . . .	99.45	99.65
4% srebrna renta . . .	99.30	99.50
4% avstr. kronska renta . . .	99.45	99.65
4% zlata . . .	117.75	117.55
4% ogrska kronska renta . . .	94.65	94.85
4% zlata . . .	112.55	112.75
4% posojilo dež. Kranjske . . .	99.20	100.15
4% posojilo mesta Split . . .	100.50	101.50
4% posojilo Zadra . . .	99.70	100.70
4% bos.-herc. železniške posojilo 1902 . . .	100.25	101.25
4% češka dež. banka k. o. . .	99.50	100.30
4% ž. . .	100.35	101.85
4% žast. pisma gal. dež. hipotečne banke . . .	100.10	101.10
4% pešt. kom. k. o. z 10% pr. . .	104.50	105.50
4% žast. pisma Innerst. hranilnice . . .	100.20	106.70
4% žast. pisma ogr. cent. dež. hranilnice . . .	100.15	100.15
4% z. pis. ogr. hip. ban. . .	100.50	101.15
4% obl. češke ind. banke . . .	100.10	101.10
4% prior. lok. želez. Trst-Poreč . . .	99.90	100.10
4% prior. dolenskih žel. . .	81.9	82.1
3% prior. juž. žel. kup. 1/4 . . .	100.20	101.20
4% avstr. pos. za žel. p. e. . .	218	224
Srečke od I. 1860/1 . . .	275.50	277.50
od I. 1864 . . .	153	155
tiskze . . .	285	293
zem. kred. I. emisije . . .	292	299
II. emisije . . .	257	263
ogrske hip. banke . . .	97	108
srbske & frs. 100- . . .	160.75	161.75
turške . . .	21.75	23.75
Basilika srečke . . .	457	463
Kreditne . . .	79	85
Inomoške . . .	85	92
Krakovske . . .	57	64
Ljubljanske . . .	48.50	50.50
Avstr. rdeč. križa . . .	27.75	27.85
Ogr. . . .	57.50	57.60
Rudolfove . . .	57.50	57.60
Saiburske . . .	72	80
Dunajske kom. . . .	510	518
Delnice . . .		
Južne železnice	160	161
Državne železnice	670.50	671.50
Avstr.-ogrskie bančne deln. . . .	1770	1781
Avstr. kreditne banke	669.50	670.50
Ogrske	811.50	812.50
Zivnostenske	242	243.50
Premogokop v Mostu (Brux)	717	720
Alpinske montane	587.50	588.50
Práška žel. ind. dr. . . .	587.50	588.50
Rima-Murányi	277.50	278.50
Trboveljske prem. družbe	573.50	574.50
Avstr. orožne tovr. družbe	275	276
Ceške sladkorne družbe	580	585
Vale. . . .	139.25	140
C. kr. cekin	11.34	11.39
20 franki	19.07	19.09
20 marke	23.44	23.52
Sovereigns	23.93	24.01
Marke	117.25	117.45
Laški bankovci	95.25	95.45
Rublji	251.75	252.50
Dolarji	4.84	5

Meteorologično poročilo.

Vrhina nad morjem 06.2. Srednji kračni tlak 786.0 mm

Avgust	Čas opazovanja	Stanje stanovalcev	Temperatura v mm	Vetrovi	Nebo
18. 9. zv.	733.1	14.2	sl. svzvod	Jasno	
19. 7. zj.	733.8	10.7	sl. svzahod	dež	
, 2. pop.	735.4	11.3	brezvetreno	dež	
, 9. zv.	736.7	11.1	sl. sever del.	jasno	
20. 7. zj.	737.7	10.2	brezvetreno	mehga	
, 2. pop.	737.7	19.9	slab vzhod del.	oblač.	

Srednja predvredčenja v včerajšnja temperatura: 15.8° in 11.8%; norm: 18.6° in 18.8%; Mokrina v 24 urah 4.7 mm in 21.8 mm.

Zahvala.

Ke se ne morem primerno zahvaliti vsakemu posameznemu za izkazano sočutje med dolgotrajno bolezniijo in ob smrti mojega nepozabnega soproga, si usojam po tem potu najtopilej zahvaljevati za vse med bolezniijo in ob smrti izkazano sočutje, in pa tudi za kako časteče spremstvo na zadnje počivališča. Prav posebno zahvaljujem vse gg. vojaške in civilne zdravnike, gg. častnike, zastopnike sl. oblastev in vse prijatelje in znanke. Iskreno se zahvaljujem tudi za lepe podarjene vence. 2987

Hermenegilda Paichel
V Ljubljani, 18. avgusta 1906.

hipoetarno posojilo na zemljišče ali obrt vsake vrste ali na tvornice, hiše, vile, stavbišča, penzionate, graščine, mline, opekarne, hotele, gostilne, kmetske domačije itd., se zaupno obrnite na starozzano podjetje

Mednarodni kupčijski kurir

(Internationaler Geschäfts-Curier)

centrala na Dunaju V/2
podružnice v Linetu, Gradcu, Celovcu, Trstu, Buda-Pešti, Brnu, Salzburgu, Črncovcih in Pragi. 2884-4

Prve vrste strokovnjaško strogo poštano podjetje, hiter uspeh vsekozi gotov.

Če bi Vam agajal brezplačni obisk zaradi natančnejše domenitve in ogledanja, se izvolite pismeno obrniti na ravnatelja FLORIJANA PANAGL, ki stoji v grand hotelu „UNION“ soba št. 36 in bo v nedeljo od 8.-12. dopoldne moči govoriti z njim.

Nič procentov!

Vsek član ima po pretoku petih let pravico do dividende.

Sprejemna zavarovalnica slovenskega življenja po najraznovesnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Začni je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt s umanjšujoci se vpadi.

„SLAVIJA“
Vzajemna zavarovalnica banke v Ljubljani
Rez. fondi: 34,788.637-75 K Izplačano odškodnine in kapitalje: 87,176.383-75 K
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države
v vsekozi slovensko - narodno uprave.
Generalni zastop v Ljubljani, čeprav pisarne so v lastnej bančni hiši
v Gospodarskih silicnih štov. II.

Zavaruje postopja in premičnine proti pošarnim škodam po najnajih canal Skode cenjuje takoj in najkuantnejši Javna najboljši sloves, koder poštuje Dovoljuje iz čistega dobička izdatno odpore v narodne in občnokoristne namene.